

Činnost logopedických pracovišť v roce 2002

Podkladem pro zpracování dat o ambulanci činnosti oboru logopedie je výkaz A (MZ) 1-01 za rok 2002, návratnost výkazů byla 99,8%.

Ze zpracovaných údajů je zřejmé, že proti roku 2001 se zvýšil počet zpravodajských jednotek o 9 nových pracovišť logopedie. Se zvýšením počtů zpravodajských jednotek, došlo také logicky ke zvýšení úvazků pracovníků, počtů konzultací a také zvýšení počtů pacientů. Na pracovištích logopedie pracovalo v roce 2002 celkem 294,63 klinických logopedů a 16,33 středních zdravotnických pracovníků (přepočtený počet, vč. smluvních pracovníků), v průměru na jedno pracoviště připadá jeden logoped.

Pracovníci a počty ZJ		2001	2002	Index v %
Počet zpravodajských jednotek		256	265	103,5
Počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,2	1,1	91,7
Lékaři	fyzické osoby	325	327	100,6
	přepočtený počet (úvazek)	279,03	287,3	103,0
	smluvní pracovníci	8,03	7,33	91,3
SZP	fyzické osoby	16	21	131,3
	přepočtený počet (úvazek)	11,49	13,57	118,1
	smluvní pracovníci	0,87	2,76	317,2

Logopedie je speciální pedagogická věda, která se zabývá rozvojem, výchovou a vzděláváním osob stížených vadami a poruchami sdělovacího procesu, především dětí a dorostu. Logoped diagnostikuje vady a poruchy výslovnosti, poruchy plynulosti (např. kóktavost), vývojové vady (opožděný vývoj řeči, dysfazie), poruchy učení (dyslexie), poruchy sluchu různých příčin a rozsahu, poruchy hlasu a následky mozkových příhod či úrazů v oblasti komunikace (např. afazie).

Z celkového počtu poruch léčených na logopedických pracovištích (144 335) bylo 94 % léčeno do 18 let věku pacienta. Jeden pacient může být uveden i vícekrát pokud má více poruch (vad).

Poruchy		2001		2002		Index v %	
		0-17 let	18 let+	0-17 let	18 let+	0-17 let	18 let+
poruchy sluchu		1 315	150	1 284	185	97,6	123,3
z toho	nedoslýchavost	906	74	838	91	92,5	123,0
	zbytky sluchu	285	30	291	55	102,1	183,3
	neslyšící	113	46	141	39	124,8	84,8
poruchy vývoje řeči		32 304	142	33 440	270	103,5	190,1
z toho	opožděný vývoj řeči	20 588	74	21 095	46	102,5	62,2
	dysfazie	11 816	71	12 099	224	102,4	315,5
poruchy mluvních funkcí		73 391	1 607	74 242	1 717	101,2	106,8
z toho	dyslalie	69 516	1 236	70 041	1 421	100,8	115,0
	rhinolalie	1 425	83	1 321	60	92,7	72,3
	tumultus	1 796	294	2 101	239	117,0	81,3
poruchy poznávacích funkcí		3 615	61	3 285	103	90,9	168,9
z toho	dyslexie	3 239	61	3 077	99	95,0	162,3
poruchy mluvní komunikace		9 103	1 020	9 529	943	104,7	92,5
z toho	balbuties	8 112	982	8 454	914	104,2	93,1
	mutismus	916	29	936	22	102,2	75,9
poruchy řeči provázející onemocnění		14 312	5 298	13 840	4 636	96,7	87,5
z toho	LMD - lehká mozková dysfunkce	8 765	85	8 492	68	96,9	80,0
	DMO - dětská mozková obrna	1 927	149	1 724	125	89,5	83,9
	afasie	303	4 790	426	4 158	140,6	86,8
	palatolalie	979	23	822	38	84,0	165,2
	oligofrenie	2 128	237	2 021	217	95,0	91,6
poruchy hlasu		777	200	699	162	90,0	81,0

Pacienti ve věku 0 - 17 let byli léčeni převážně pro poruchy mluvních funkcí tj. 54 % (37 pacientů v přepočtu na 1 000 osob příslušného věku), následovali pacienti z poruchou vývoje řeči 24 % (17 pacientů v přepočtu na 1 000 osob) a pacienti z poruchou řeči provázející onemocnění 10 % (7 pacientů v přepočtu na 1 000 osob).

Dospělí pacienti byli léčeni převážně pro poruchu řeči vzniklou v důsledku jiného onemocnění tj. 58 %, následovali pacienti z poruchou mluvních funkcí 21 % a z poruchou mluvní komunikace 12 %.

Během roku 2002 poskytla pracoviště logopedie 782 808 konzultací, tj. v průměru na jedno pracoviště 2 954 konzultací. Největší počet konzultací na jedno pracoviště vykazoval kraj Jihomoravský (5 986), nejméně kraj Liberecký (1 774). Větší rozdíly mezi kraji byly v přepočtu léčených osob na 1 000 obyvatel, nejvyšší hodnoty vykazoval kraj Jihomoravský (21,7) a nejnižší hodnoty kraj Pardubický (5,3). Republikový průměr byl 11,2 léčených osob při stejném přepočtu.

Počty konzultací a počty léčených pacientů		2001	2002	Index v %
Počet konzultací	celkem	764 234	782 808	102,4
	na 1000 obyvatel	74,4	76,2	102,4
	na 1 úvazek logopeda	2 662	2 657	99,8
	na 1 léčeného pacienta	6,8	6,8	100,0
Počet léčených pacientů na 1000 obyvatel		10,9	11,2	102,8
Počet léčených pacientů na 1 úvazek logopeda		389,4	391,7	100,6
Počet léčených pacientů celkem		111 772	115 410	103,3
z toho	počet vstupních vyšetření	41 761	46 244	110,7
	počet pacientů s ukončenou léčbou	27 603	27 472	99,5

Vypracovala: Barbara Dadiková